

s a n k t p o v l s k i r k e

KORT OM SANKT POVLS KIRKES HISTORIE

Af en købstadskirke at være er Sankt Povls ikke nogen gammel kirke. Den blev indviet 2. pinsedag 1871, den 29. maj, og opkaldt efter apostlen Paulus på forslag fra den daværende sognepræst Matthias Wad.

Kirken afløste den senromanske Sct. Gertruds Kirke, som blev nedrevet i vinteren 1863-64, da faren for sammenstyrtning blev for overhængende.

Sankt Povls Kirke blev tegnet af professor Johan Daniel Herholdt, der var arkitekt, professor ved Det kongelige Akademi og kongelig bygningsinspektør. Den nye kirke blev udstyret med inventaret fra den gamle kirke, Sankt Gertruds Kirke. Det var døbefonten, prædikestolen, kirkens krucifikser, alterstagerne, lysekronerne og kirkeskibet. Det var værdifulde kristne symboler, som skulle sikre kontinuiteten og videreføre traditionen.

Sankt Povls Kirke blev oprindeligt bygget med et enkelt sadeltag og tårn. Dog ønskede byens bedre borgerskab en mere prægtig kirke, der var en købstad værdig og samlede ind, så kirken fik sit nuværende spir og løgkuppel i 1925 til byens 500-års jubilæum. Ikke alle var lige begejstrede for det nye udseende.

Det særlige ved Sankt Povls Kirke er, at kirken vender "forkert". Indgangen ligger mod øst, og alteret mod vest. Kun 2 kirker i Danmark vender på denne måde, da alteret normalvis vender mod øst. Maribo Domkirke og Sankt Povls Kirke har begge fået dispensation, så kirken kan åbne sine døre ud mod byen og ikke "vende ryggen til". Algade fortsætter på den måde ind i kirken og ender foran alteret.

I dag er Sankt Povls Kirke for mange byens stolthed. Den er et holdepunkt i hverdagen og et samlingspunkt ved livets store begivenheder. Med kirkedøren vendt mod hovedgaden som en venlig imødekomende gestus over for byens borgere og besøgende.

VELKOMMEN

I DIN MIN OG VORES KIRKE

Noget af det første mange bemærker, når de træder ind i kirkerummet, er størrelsen. Inspiration til det store firkantede kirkerum har arkitekt Herholdt efter sigende hentet fra en rejse til bl.a. Italiens basilikaer. Kirken er stor og kan rumme tæt ved 400 mennesker. Kigger du opad, er det værd at lægge mærket til det smukt malede loft. Oprindeligt var der også malet dekorationer omkring vinduerne, på søjlerne og væggene

På den ene hængeskulptur er indgraveret navnet på gæsten:
"Caspar Brand Borgemeister og hans k. Hustru Anna Povlsdatter hafver forærit denne Liusekrone til Kirken og Menigheden til Tieniste Efterkommere til Ihukommelse 1674". Lysekronen, der hænger nærmest våbenhuset, har en helt særlig figur i toppen, apostlen Paulus, som kirken bærer navn efter.

lighedens farve. Stjernehimlen i loftet - "Dejlig er den himmel blå" - er inspireret af stjernehimlen i Sct. Gertruds Kirke, hvor loftet var udsmykket med guldstjerner.

LYSEKRONERNE

Der er højt til loftet i Sct. Povls Kirke, hvor store messinglysekroner – fra den hedengangne Sct. Gertruds Kirke - elegant svæver over den lange kirkegang. Lysekronerne er fra 1600-tallet med flere sæt lysarme og pyntearme, der ender i skægmasker eller hesteforkroppe. Udsmykket med delfiner og en dobbelt ørn som topfigur.

ALTERET

Kirkens centrum og symbolet på Guds nærvær, derfor står præsten under gudstjenesten vendt mod alteret under bønnerne og vendt mod menigheden under bibellæsningerne.

Alteret er også nadverbord. I nadveren kan vi opleve Guds nærhed gennem Jesus Kristus. For at komme op til alteret, skal du gå op ad trappen. Øverst på trappen går du igennem korbuen, som er dekoreret med en smuk, grøn vinranke på rød baggrund. Det ligner en æresport og er det på en måde også. Vi går ind under æresporten til Guds virkelighed, når vi går til alters. Vinranken fortæller om det, der står i Johanneevangeliet: "Jeg er vintræet, I er grenene. Den, der bliver i mig, og jeg i ham, han bærer megen frugt" (Johanneevangeliet kap. 15).

Den røde bundfarve er blodets og kærlighedens farve. Stjernehimlen i loftet - "Dejlig er den himmel blå" - er inspireret af stjernehimlen i Sct. Gertruds Kirke, hvor loftet var udsmykket med guldstjerner.

ENGLENE

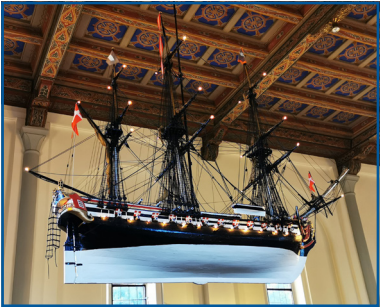
Når du knæler på knæfaldet, kan du kigge op og betragte de tre smukke engle i apsibusens loft. Englene er malet på gylden baggrund, som et billede på det guddommelige lys, der stråler ned over os mennesker. De synger, som de gjorde julenat: "Ære være Gud i det højeste og på jorden! Fred til mennesker med Guds velbehag." (Lukas Evangeliet kap. 2, vers 14). De tre engle bærer på et bånd, der viser, at med Jesu fødsel er jord og himmels hjerte bånd blevet knyttet sammen. Juleenglene udført af F C Lund, anerkendt professor på Kunstakademiet, i 1874, 3 år efter kirkens indvielse.

KIRKESKIBET

Kirkeskibet "Corsoer" stammer fra 1789, det er nr. 55 i rækken af kirkeskibe i danske kirker. En fuldrigget fregat, tremaster med en kronet løve som galionsfigur, 3 mindre både på dækket og 36 kanoner. 3 splitflag, en vimpel, et signalflag, og i formastens top dueflaget (broderkredsens flag for sølauget).

Skibet er foræret til kirken af Korsør Sølaug 1788 ved et dystløber-bal. Skibet blev hvert år indtil 1866 båret i spidsen for processionen til dystløb på havnen. Oprindeligt var skibet kun oplyst, når døtre af sølauget blev gift, når sølaugets medlemmer blev bisat og i juledagene – senere ved alle bryllupper da der nok er søfolks blod i alle døtre fra Korsør.

Fra skibets indre stammer et dokument med følgende vers:

*Corsöer Söefolkes Navn /
Erindr af Dette Gavn /
De med Frjyd i Dag Henbærre /
Til Kirkens og Deris Ære /
Dette af Nye bytte Schib/
Herre Giv os Det: /
Ævig Liv.
Skibets Navn er Corsöer /
I Herrens Huus at Blive Fördt /
Beschiern Gode Gud denne Bye /
Lad Ulykken fra os fljye /
Store Gud bevar os alle /
At vi ej Sjynd henfalde.*

*Döstlöberne Til Ære / Schal Dette Saaledes Være
Fregat Schib Corsöer / Önskes Lykkelig Böer.*

CASPAR BRAND

Caspar Brand var storkøbmand, borgmester, ridefoged over Korsør Slot og Len – og medlem af den rigsdag, som sikrede kongen enevældstronen. Han bekoster Sct. Gertruds Kirkes ombygning i 1664-69 og giver bl.a. prædikestol, 2 lysekroner, 2 alterstager – og får gode venner til at sørge for altersølv. Han betaler for et epitafiemaleri af sig selv og hustruen Anna Povlsdatter. Brand døde i 1677 og hustruen i 1678.

Det gyldne krucifiks på alteret er måske det oprindelige fra Sct. Gertruds restaurering i 1826.

På bagsiden står: *"Gud til ære er dette kors givet til Sankt Povls Kirke i af fru Matilde Bech til Taarnborg"*.

Krucifikset ved døbefonten var oprindeligt en central del af en fløjaltertavle. Begge krucifikser viser den lidende Kristus – bemærk, at såret er i venstre side på krucifikset ved døbefonten og i højre side på det på alteret.

PRÆDIKESTOLEN

Fra 1656, typisk barok, rigt udsmykket med flotte træskærerarbejder. Moses, med stok i venstre hånd og lovens tavler i højre, bærer stolen på hovedet, for at lette byrden har han fået en pude på hovedet.

Felterne: 1. tomt felt; 2. Lukas med bog og højre fod på oxen; 3. Johannes med sin ørn og kalken, hvorfra giften flyer i en slanges skikkelse, som legenden beretter; 4. Kristus med et lam og højre arm løftet til velsignelse; 5. Markus med bog og højre fod på løven; 6. Apostlen Peter med en nøgle og bog.

Hverken evangelisten Mathæus eller apostlen Paulus er afbilledet.

DEN HELLEGE HIERONIMUS

Maleri udført af den store renæssancemaler Giovanni Battista Moroni (1520-1578) og foræret til kirken af ingeniør H J Henriksen, virksom i byen omkring bygningen af den nye jernbane.

Moroni anses for at være en af 1500 tallets betydeligste portrætmalere, han er repræsenteret på mange store kunstmuseer verden over. Han stammer fra en lille landsby Bondo Petello lidt nord for Bergamo, nordøst for Milano.

DØBEFONTEN

Døbefonten, som også stammer fra Sct. Gertruds Kirke, er af gotlandsk kalksten og eksporteret udhugget derfra omkring 1300.

I 1700-tallet blev den erstattet af en ny model og gjorde i mange år nytte som vandingstrug i en nærliggende købmandsgård. Senere genfundet og placeret udenfor kirken, indtil en konservator fra Nationalmuseet fik øje på den og sørgede for restaurering, før den i 1963 genindtog sin plads som døbefont i Sankt Povls Kirke.

Alterstagerne, udført i malm, 72cm høje, er fra Sct. Gertruds Kirke fra 1666. De tre fødder er formet som dødningehoveder med slanger snoende sig ud af øjenhulerne. Graverede indskrifter på foden: "Hodie mihi cras tibi (i dag mig, i morgen dig). Det loflige compagni udi Helsingør, som oprettet anno 1654 hafver bekostet disse stager til dets amin-delse og deris afgaaende dødes ligs begengelse". Caspar Brand var efter sigende involveret.

Kirkesølvet er udført i Næstved Prøvesølv (det bedste, altså tretårnet) af mester Dionys Willadsens værksted.

Kalken, dateret 1673, bærer indskriften: "Et tusind sex hundred og halfferd-sindstue Laugs Brødre i Corsør med Magistratens Møn, foræret har og bør Jesu Disk at brede forgyldt nye Kalk og Disk bodfærdige til glæde, Som dette er fortjent af Umag for de døde, igjen så er det skienkt de troe til Siæle Føde." Det omtalte lav er Liglauget, der efter mange omskiftelser, blev ophævet i 1905.

Oblatæskan fra 1682, bærer indskriften: "Denne Æsche hafvuer Marens Hans Datter Graas forærit til Kossøre Kierke Gud til Ære Menighedens beste 1682".

Vinkanden fra 1680, bærer indskriften: "Salig Niels Paaske oc efterlate Hustru Karen Movritz Datter og deris Arvinger hafver forærit denne Sølv Alter Kande til Korsør Kirche Gud til ære oc den christen Menighed til Eksempel An 1689 den 10. oktober.

Gaverne er formentlig givet i lyset af at være sluppet nådig fra svenskekrigene. Niels Paaske arbejdede sammen med Caspar Brand på at få udnyttet mulighederne som Stapelstad ved oprettelsen et handelskompagni "Den hellige tre-foldigheds navn".

Altærtæppet fra 1995 er udført af kunstner Ullrich Rössing (1939-2019) og væver Mona Lise Martinussen fra Ribe. De har udstillet sammen i Korsør Kunstforening, Kongegaarden

SCT. GERTRUDS KIRKE

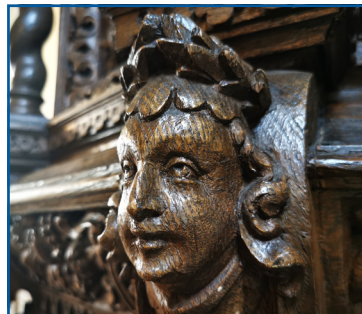
Kobberstik udført af Poul Isac Grønvold i 1749 med havnen og Korsør Fæstning / Korsør Søbatteri. Landevejen fra Slagelse med indkørsel langs Norets sydside/ vestside med Skt. Gertruds Kirke

Den første kirke i Korsør, Sct. Gertruds Kirke, anslås at være fra 1250-1300 (senromansk) på baggrund af døbefontens overgangsstil. I 1442 fik den også et tårn tilbygget. Kong Frederik II bevilgede i 1570'erne særlig hjælp til istandsættelse af kirken: "en spot, at denne kirke, der ligger ved alfarvej, hvor fremmede rejser forbi, ikke bliver holdt i stand"

– atter ombygget 1666-1669 foranlediget af borgmester Caspar Brandt med ny vestgavl med årstal på i smedejern og hvælving med gyldne malede stjerner.

Den industrielle revolution i begyndelsen af 1800-tallet satte sit tunge præg på Sct. Gertruds Kirke, idet der i 1816 blev opsat en optisk telegraf på kirken. Efter flere gennemgribende – og dyre – renoveringer i 1826 og 1839 blev der i 1862 foretaget et kirkesyn, som påbød kirken nedrevet på grund af fare for sammenstyrtning. 17. oktober 1863 lukkede den gamle kirke, og indtil den nye kirke i Korsør stod færdig i 1871, foregik alle kirkelige handlinger i et særligt indrettet kirkerum i fuldmægtig Beckers gård i Nybrogade (nuv. Brogade nr. 5).

WELCOME IN THE CHURCH OF SAINT POVL

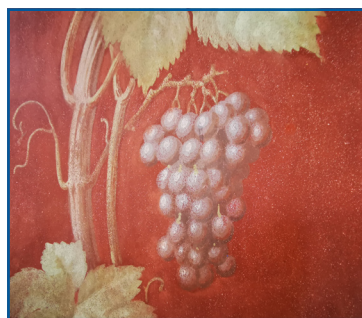
Sankt Povl's Church is located close to the market square. As a gesture against the citizens, the tower faces east so that the main entrance opens onto the main pedestrian street.

The church was designed by Danish architect J.D. Herholdt in the late 1860's after an inspection tour of the old church (named after Saint Gertrud) revealed that renovation was no longer option to save to save the old church..

In 1871 the building of the new church was finished. On May 21st the same year the citizens could inaugurate their church, named after Saint Paul. At first the spire was missing. It was only in 1925 that the top was installed after fundraising among the townsfolk.

The church has seating for close to 400 parishioners.

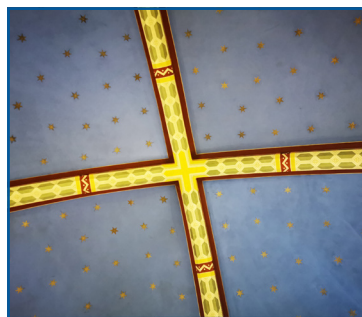
WILLKOMMEN IN DER KIRCHE VON SANKT POVL

Dicht am Marktplatz liegt Sankt Povls Kirche. Als Geste gegen die Bürger liegt der Turm nach Osten, damit der Haupteingang sich gegen die Hauptgeschäftsstrasse öffnet.

Die Kirche wurde während der zweiten Hälfte der achtzehnhundertsechziger Jahren von dem Dänischen Architekt J. D. Herholdt entworfen, nachdem sich bei einer Besichtigung der alten Kirchen (die den Namen Sct. Gertrud trug) herausgestellt hatte, dass eine Renovierung die Kirche nicht mehr würde retten können.

1871 war der Bau der neuen Kirche, Sankt Povls, beendet, und am 21. Mai im selben Jahr konnten die Bürger ihre Kirche einweihen. Anfangs fehlte die Turmspitze. Erst 1925 wurde die Spitze angebracht nachdem Geldsammlungen unter den Bürgern, hinreichende Mittel erbracht hatten.

Es gibt Sitzgelegenheiten für ungefähr 400 Kirchengänger.

Kirkepladsen 5
4220 Korsør
T: 5837 1309
E: sanktpovls.sogn@km.dk
W: sktpovls.dk

Kirkekontoret
Man- fredag kl. 10-13
samt efter aftale.
Kirkebil bestilles på telefon
i kontorets åbningstid.